

การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น

นางสาว จีรบุณย์ ทัดนบรจง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-009-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017644 117251231

THE ANALYTICAL STUDY OF THE CHARACTERISTICS OF
THAI POPULAR YOUTH MOVIES

MISS CHEERABOONYA THASANABANCHONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-099-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยุคนิยมประเพณีวัยรุ่น
โดย   นางสาวจิรบุณย์ ทศนบรรจง
ภาควิชา   การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.กาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

[Signature]
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปนัดดา ธนสถิตย์)

จิรบุญย์ ทศนบรรจง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภท
วัยรุ่น (THE ANALYTICAL STUDY OF THE CHARACTERISTICS OF THAI POPULAR
YOUTH MOVIES) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย สิริภายะ,
276 หน้า. ISBN 974-579-009-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภท
วัยรุ่น โดยศึกษาเชิงวิเคราะห์ถึงเนื้อหา รูปแบบ ตลอดจนเทคนิคของภาพยนตร์ที่ใช้ในการดำเนินเรื่อง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แนวการวิเคราะห์เชิงสัญญาวิทยา
ที่มุ่งทำการศึกษาค้นคว้า "ตัวบท" ของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น นอกจากนี้ จะใช้ข้อมูลที่ได้จาก
การสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์ มาทำการวิเคราะห์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง เป็นภาพยนตร์
ไทยประเภทวัยรุ่นที่สร้างในปี พ.ศ. 2530-2532 ที่ทำรายได้ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่นนั้น โครงเรื่องส่วนใหญ่
แสดงถึงชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องใกล้ตัวของวัยรุ่นทั้งสิ้น ภาพยนตร์จะเปิดเรื่อง
ให้ผู้ชมติดตามพฤติกรรมของตัวละครเอกและเรื่องราวที่ตัวละครเอกมีความสัมพันธ์ด้วย จากนั้นจะสร้าง
ปมปัญหาซึ่งจะทวีความขัดแย้งขึ้น แล้วจึงมีการคลายปมแห่งความขัดแย้ง และจบลงด้วยความสุขในที่สุด
โดยส่วนสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้ในภาพยนตร์ คือ มุขตลก ในด้านเนื้อหานั้น แนวคิดสำคัญที่ปรากฏใน
ภาพยนตร์ส่วนใหญ่จะเป็นแนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างเพื่อนต่อเพื่อน ความเสียสละ ความเอื้อ
อาทรต่อกัน

นอกจากนี้ ภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่นได้สะท้อนให้เห็นถึงปริบททางสังคมในแง่มุมที่
แตกต่างกันออกไป สำหรับการนำเทคนิคของภาพยนตร์ในด้านการตัดต่อส่วนใหญ่จะตัดต่อตามลำดับ
เหตุการณ์ โดยมีดนตรีและเพลงประกอบเป็นส่วนช่วยเสริมอารมณ์ของภาพยนตร์ ในด้านวัฒนธรรมย่อย
ที่ปรากฏจะเป็นวัฒนธรรมย่อยด้านภาษาและการแต่งกาย ส่วนจุดมุ่งหมายในการสร้างภาพยนตร์ของผู้สร้าง
นั้น ก็เพื่อความบันเทิงของผู้ชม โดยจะสอดแทรกสาระหรือทัศนะของผู้สร้างลงไปด้วย

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน .....
ปีการศึกษา 2533 .....

ลายมือชื่อนิติ จิรบุญย์ ทศนบรรจง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ศิริชัย สิริภายะ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

CHEERABOONYA THASANABANCHONG : THE ANALYTICAL STUDY OF THE
CHARACTERISTICS OF THAI POPULAR YOUTH MOVIES. THESIS ADVISOR:
ASSO.PROF.SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D., 276 PP.

The purpose of this study was to make understand the characteristics of Thai popular youth movies with special emphasis on their contents, types and techniques-used in the production.

The qualitative analysis technique by using semiology in analysing the context, apart from this the researcher also has gotten the informations from the co-workers of the producers by way of interview.

The movies in this project were Thai popular youth movies that produced between B.E.2530-2532 and have recieved the income more than 5-million Baht.

The results may be concluded as follows; The frame of the content stressed on the school-children and student's life and the atmosphere surrounded them. The stories began with the relationship among friends and the problems were created, followed with the way of problem-solvings and ending with success and happiness. The comical section as an important role was added. The concepts of these movies were the relationships among friends with stressed on honesty and sympathy.

The movies also reflected the different aspects of Thai social culture and value in that period.

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2533 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัณฑิตา ธนสถิตย์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวีณู เรือน กิติวัฒน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำปรึกษาและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้รับความกรุณาและความร่วมมือจาก คุณวิสูตร พูลวรลักษณ์ ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ บริษัท ไทเอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด คุณสีกะ จารุจินดา คุณสมบูรณ์สุข นิยมศิริ (เบ๊ยก โปสเตอร์) คุณอดิเรก วัฏลีลา (อังเคิล) และคุณสมจริง ศรีสุภาพ (คิง) ซึ่งได้ให้ข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการ ทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างมาก ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่ได้ให้ความสนับสนุนทางด้านการศึกษา คุณมารดา เล็กประ เสริฐ คุณวินัย แสนบอโค และเพื่อน ๆ ตลอดไปจนถึงบุคคลทุกท่าน ที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ทั้งหมดที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจและสนับสนุนการทำวิจัยด้วยดีเสมอมา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา ความเอื้อเฟื้อและความกรุณาทั้งหลายที่ผู้วิจัยได้รับจากทุกท่านในครั้งนี้ จะติดตรึงอยู่ในความทรงจำตลอดไป

จิรบุณย์ ทศนบรรจง

กุมภาพันธ์ 2534

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาคำวิจัย	13
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
นิยามศัพท์	14
ขอบเขตของการวิจัย	14
ความจำกัดของการวิจัย	14
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	15
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
ทฤษฎีเน้นที่ตัวสาร	16
การวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดของ	
สำนักโครงสร้างนิยมและสัญวิทยา	17
ทฤษฎีการกระทำระหว่างกันด้วยสัญลักษณ์	21
การวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยม	
ประเภทวัยรุ่น	23
แนวคิดเกี่ยวกับประเภทของภาพยนตร์	26
การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหา	54

ความต้องการและความสนใจของวัยรุ่น	63
วัยรุ่นในลักษณะที่เป็นวัฒนธรรมย่อย	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
3 ระเบียบวิธีวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล	80
วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์	83
4 การวิเคราะห์รูปแบบของภาพยนตร์ไทยยอดนิยม	
ประเภทวัยรุ่น	84
4.1 โครงเรื่องของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น .	84
4.2 การวิเคราะห์ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ไทยยอดนิยม	
ประเภทวัยรุ่น	85
4.3 การสร้างตัวละครของภาพยนตร์ไทยยอดนิยม	
ประเภทวัยรุ่น	89
- ตัวละครเอกฝ่ายชาย	90
- ตัวละครเอกฝ่ายหญิง	96
- ตัวละครประกอบ	100
4.4 ลักษณะการนำเสนอเรื่องของภาพยนตร์ไทยยอดนิยม	
ประเภทวัยรุ่น	108
- การลำดับเรื่อง	108
- ลักษณะของมุขตลกที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทย	
ยอดนิยมประเภทวัยรุ่น	111
- การวิเคราะห์มุขตลกของภาพยนตร์ไทยยอดนิยม	
ประเภทวัยรุ่น	144

บทที่	หน้า
- ลักษณะการเปิดเรื่องและการจบเรื่องของ ภาพยนตร์ไทยยุคนิยมประเภทวัยรุ่น.....	155
- การนำเพลงในการดำเนินเรื่อง.....	157
5 การวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ไทยยุคนิยม	
ประเภทวัยรุ่น.....	159
5.1 เนื้อเรื่องของภาพยนตร์ไทยยุคนิยมประเภทวัยรุ่น..	159
5.2 แนวคิดสำคัญที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยยุคนิยม	
ประเภทวัยรุ่น.....	163
5.3 บริบททางสังคมที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยยุคนิยม	
ประเภทวัยรุ่น.....	165
- ค่านิยมของสังคมที่มีต่อความเป็นผู้หญิง....	166
- การเห็นคุณค่าของวัตถุนิยม.....	171
- คุณค่าทางการศึกษา.....	174
- สถานภาพของคนชนบทในสังคมเมือง.....	176
- ความเป็นตัวของตัวเอง.....	178
- สถาบันทางศาสนา.....	179
- การเปลี่ยนแปลงของสังคม.....	180
5.4 ลักษณะของวัฒนธรรมย่อยที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทย	
ยุคนิยมประเภทวัยรุ่น.....	186
5.5 จุดมุ่งหมายในการสร้างของผู้สร้างภาพยนตร์ไทยยุคนิยม	
ประเภทวัยรุ่น.....	189
6 วิเคราะห์การใช้เทคนิคของภาพยนตร์ไทยยุคนิยม	
ประเภทวัยรุ่น.....	195
- การตัดต่อ.....	207
- การนำมุมกล้อง.....	211

